

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 12.3.2019
COM(2019) 140 final

2019/0081 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar inom ramen för konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten vad gäller den ansökan om anslutning till konventionen som lämnats in av Förenade kungariket

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten (*NEAFC-konventionen*) i samband med Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands (nedan kallat *Förenade kungariket*) anslutning till konventionen.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket, i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, till Europeiska rådet sin avsikt att utträda ur Europeiska unionen. Den 30 mars 2019 kommer Förenade kungariket följaktligen att bli ett tredjeland och upphöra att omfattas av unionsrätten, såvida inte något annat datum fastställs i ett utträdesavtal mellan unionen och Förenade kungariket, eller om inte Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket enhälligt fastställer ett annat datum.

Förenade kungariket förblir fram till sitt utträde ur unionen en medlemsstat som åtnjuter alla de rättigheter och är bunden av alla de skyldigheter som följer av fördragen, inklusive efterlevnaden av lojalitetsprincipen. I Europeiska rådets riktlinjer av den 29 april 2017 framhålls behovet av att i en internationell kontext ta hänsyn till Förenade kungarikets särdrag såsom utträdande medlemsstat, under förutsättning att landet fullgör sina skyldigheter och förblir lojalt mot unionens intressen medan landet fortfarande är en medlemsstat.

Unionen och Förenade kungariket har förhandlat fram ett utträdesavtal i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen, vilket godkändes av Europeiska rådet av den 25 november 2018 (nedan kallat *utträdesavtalet*). De interna förfarandena för ingåendet av detta avtal pågår på unionsnivå¹. I utträdesavtalets fjärde del fastställs en övergångsperiod under vilken unionsrätten, inklusive internationella avtal som ingåtts av unionen, kommer att vara tillämplig på och i Förenade kungariket (nedan kallad *övergångsperioden*). Unionen kommer att underrätta sina internationella partner om de särskilda villkor som föreskrivs i utträdesavtalet enligt vilka Förenade kungariket, under övergångsperioden, kommer att behandlas som en medlemsstat vid tillämpningen av de internationella avtal som ingåtts av unionen, däribland NEAFC-konventionen.

I kommissionens meddelande *Förberedelser inför Förenade kungarikets utträde ur Europeiska unionen den 30 mars 2019: beredskapsplan* av den 13 november 2018 anges de beredskapsåtgärder som kommissionen planerar att vidta om inget utträdesavtal träder i kraft på utträdesdagen. I meddelandet angav kommissionen de åtgärder som den anser nödvändiga, och erinrade om att ytterligare åtgärder kan bli nödvändiga i ett senare skede.

Europeiska rådet (artikel 50) upprepade den 13 december 2018 sin uppmaning till intensifiering av arbetet med att på alla nivåer förbereda sig för följderna av Förenade kungarikets utträde, med beaktande av alla tänkbara utfall.

NEAFC-konventionen är för närvarande tillämplig på Förenade kungariket därför att unionen är en avtalsslutande part i konventionen. Detta förhållande kommer att upphöra den dag då Förenade kungariket inte längre omfattas av NEAFC-konventionen i egenskap av medlemsstat i unionen.

¹ Se rådets beslut (EU) 2019/274 av den 11 januari 2019 om undertecknande på Europeiska unionens och Europeiska atomenergigemenskapens vägnar av avtalet om Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 471, 19.2.2019, s. 1).

Det främsta målet för NEAFC-konventionen är att ”främja bevarandet och bästa möjliga utnyttjande av fisktillgångarna i det nordostatlantiska området inom en ram, anpassad för den utsträckta kuststatsjurisdiktionen beträffande fisket och därvid även främja internationellt samarbete och samråd i fråga om dessa tillgångar”. NEAFC-konventionen trädde i kraft den 17 mars 1982. Förenade kungariket är depositarie för NEAFC-konventionen.

År 1982 ersatte NEAFC-konventionen den ursprungliga nordostatlantiska fiskerikonventionen från 1959 till följd av att Europeiska unionens medlemsstater utträdde som enskilda medlemmar ur 1963 års NEAFC-organisation och att staterna utsträckte sina fiskegränser till 200 nautiska mil från baslinjerna år 1977. 1959 års NEAFC-konvention hade i sin tur ersatt 1946 års konvention med avseende på regleringen av maskstorlekar och nät samt minimimåtten på fisk.

1982 års NEAFC-konvention ändrades 2004 (tillägg av förfaranden för tvistlösning) och 2006 (anpassning av NEAFC-konventionen till utvecklingen i internationell rätt och av internationella instrument). Ändringarna från 2004 och 2006 har inte genomgått samtliga förfaranden för ratificering i alla avtalsslutande parter. Genom Londondeklarationen (2006) kom parterna överens om att tillämpa ändringarna på frivillig basis till dess att ratificeringen genomförts.

För tillämpningen av NEAFC-konventionen inrättade de avtalsslutande parterna Nordostatlantiska fiskerikommissionen (nedan kallad *NEAFC*). NEAFC är en juridisk person och åtnjuter, i sina förbindelser med andra internationella organisationer och inom de avtalsslutande parternas territorier, den rättsliga ställning som krävs för att den ska kunna fullgöra sina uppgifter och uppnå sina syften.

De avtalsslutande parterna är fem till antalet och de är alla kuststater inom NEAFC:s konventionsområde: Europeiska unionen (EU), Danmark (med avseende på Färöarna och Grönland), Island, Norge och Ryska federationen. Flaggstater med ett reellt fiskeintresse i Nordostatlanten kan garanteras status som samarbetande icke avtalsslutande part, vilket ger dem möjlighet att bevilja fartyg som för deras flagg tillstånd att bedriva verksamhet i NEAFC:s konventionsområde och vilket innebär att de samtycker till att verkställa NEAFC:s åtgärder. Det finns för närvarande sex samarbetande icke avtalsslutande parter: Bahamas, Kanada, Curaçao, Liberia, Panama och Nya Zeeland.

Europeiska unionen är part i NEAFC-konventionen², eftersom konventionens syfte omfattas av den gemensamma fiskeripolitikens tillämpningsområde, där unionen har exklusiv behörighet. Medlemsstaterna omfattas av NEAFC-konventionen i enlighet med unionsrätten.

NEAFC är den organisation som har behörighet att anta rekommendationer om förvaltningsåtgärder rörande fiske som bedrivs utanför områden under de avtalsslutande parternas fiskerijurisdiktion (nedan kallat *regleringsområdet*), och för områden under en avtalsslutande parts fiskerijurisdiktion, förutsatt att ifrågavarande avtalsslutande part så begär. Antagna rekommendationer blir bindande för de avtalsslutande parterna om inte en avtalsslutande part gör en invändning mot rekommendationen inom den fastställda tiden.

Den 8 januari 2019 lämnade Förenade kungariket in en ansökan om anslutning till NEAFC-konventionen i egenskap av avtalsslutande part. Samma dag underrättade depositarien Europeiska kommissionen om detta.

Enligt NEAFC-konventionen kan en stat (utom en medlemsstat i Europeiska unionen) ansluta sig till konventionen när som helst, förutsatt att en ansökan om anslutning från denna stat erhåller godkännande från tre fjärdedelar av samtliga avtalsslutande parter. Ansökan är

² EGT L 227, 12.8.1981, s. 21.

godkänd om, inom 90 dagar från tidpunkten för meddelandet om ansökan, tre fjärdedelar av de avtalsslutande parterna har underrättat depositarien om sitt godkännande av den³. Depositarien ska underrätta den stat som ansöker om anslutning samt alla avtalsslutande parter om resultatet av ansökningen. Anslutning sker genom deponering av ett anslutningsinstrument hos depositarien och träder i kraft vid tidpunkten för dess mottagande.

Förenade kungariket har förklarat att dess ansökan har lämnats in som en del av beredskapsplaneringen i den händelse det inte skulle finnas något utträdesavtal och att man annars kommer att avstå från att ansöka om anslutning till NEAFC-konventionen fram till en lämplig tidpunkt under övergångsperioden, i enlighet med utträdesavtalet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Detta rådsbeslut bör möjliggöra för kommissionen att, på unionens vägnar, godkänna Förenade kungarikets anslutning till NEAFC-konventionen, med beaktande av följande villkor: mot bakgrund av den rådande osäkerheten vad gäller dag och villkor för Förenade kungarikets utträde ur unionen bör unionens godkännande meddelas NEAFC:s depositarie endast om utträdet kommer att äga rum utan att det finns ett utträdesavtal vid utgången av den underrättelseperiod som avses i artikel 20.4 i NEAFC-konventionen.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013⁴ föreskrivs att unionen ska säkerställa att fiske- och vattenbruksverksamheterna är miljömässigt hållbara på lång sikt och förvaltas på ett sätt som är förenligt med målen om att uppnå nytta i ekonomiskt, socialt och sysselsättningshänseende och om att återställa och bevara fiskbestånden över nivåer som kan ge maximal hållbar avkastning, och att de bidrar till att trygga livsmedelsförsörjningen.

Det är av intresse för unionen att Förenade kungariket samarbetar i förvaltningen av bestånd av gemensamt intresse i full överensstämmelse med bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 (Unclos) och Förenta nationernas avtal om genomförande av bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd av den 4 augusti 1995 (Unfsa), eller något annat internationellt avtal eller någon annan norm i internationell rätt.

Enligt artiklarna 56, 63 och 116 i Unclos har Förenade kungariket legitima fiskeintressen i NEAFC:s konventionsområde (det fria havet) och i egenskap av kuststat, i den mån vattnen i Förenade kungarikets exklusiva ekonomiska zon ingår i NEAFC:s konventionsområde.

I artikel 63.2 i Unclos och i artikel 8 i Unfsa föreskrivs att då ett och samma bestånd eller flera bestånd av närbesläktade arter förekommer både inom den exklusiva ekonomiska zonen och i ett utanför zonen beläget och till denna angränsande område, ska kuststaten och stater som fiskar dessa bestånd i det angränsande området försöka komma överens om nödvändiga åtgärder för att bevara dessa bestånd i det angränsande området. Detta samarbete får upprättas inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller, när dessa regionala fiskeriförvaltningsorganisationer inte har behörighet för det berörda beståndet, genom ad hoc-överenskommelser mellan de länder som har ett intresse i fisket.

Förenade kungarikets anslutning till NEAFC-konventionen kommer att möjliggöra för Förenade kungariket att samarbeta om de nödvändiga fiskeriförvaltningsåtgärderna med vederbörlig hänsyn till andra länders och Europeiska unionens rättigheter, intressen och

³ Vad gäller Förenade kungarikets anslutningsansökan, som lämnades in den 8 januari 2019, löper 90-dagarsperioden ut den 8 april 2019.

⁴ EUT L 354, 28.12.2013, s. 22.

skyldigheter, och att säkerställa att fiskeverksamheten sker utan att beståndet eller bestånden nyttjas på ett ohållbart sätt.

Mot bakgrund av Förenade kungarikets legitima fiskeintressen i NEAFC:s konventionsområde, Förenade kungarikets skyldighet att samarbeta om nödvändig fiskeriförvaltning och behovet av att säkerställa NEAFC-rekommendationernas bindande karaktär efter Förenade kungarikets anslutning, rekommenderar kommissionen att Förenade kungarikets ansökan godtas, med beaktande av de villkor på vilka Förenade kungariket kommer att utträda ur unionen.

Det föreslås att kommissionen bemyndigas att underrätta depositarien för NEAFC-konventionen om unionens ståndpunkt till förmån för Förenade kungarikets anslutning, om Förenade kungariket lämnar unionen utan att det finns ett utträdesavtal vid utgången av ansökningsperioden för Förenade kungarikets anslutning till NEAFC-konventionen.

Om Förenade kungariket utträder ur unionen enligt villkoren i utträdesavtalet och den till detta avtal kopplade övergångsperioden, kommer unionen, efter undertecknandet av avtalet, att underrätta sina internationella partner, inklusive övriga parter i NEAFC-konventionen, om att Förenade kungariket, under övergångsperioden, kommer att behandlas som en medlemsstat vid tillämpningen av de internationella avtal som unionen är part i. Därmed kommer det att krävas att Förenade kungarikets ansökan till NEAFC-konventionen lämnas in på nytt, i enlighet med villkoren i utträdesavtalet.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av reglerna i internationell rätt. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”⁵.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

En stat kan ansluta sig till NEAFC-konventionen när som helst. Ansökan är godkänd om, inom 90 dagar från den tidpunkt då depositarien meddelar att ansökan mottagits, tre fjärdedelar av de avtalsslutande parterna har underrättat depositarien om sitt godkännande av den senast den dagen. Depositarien ska underrätta den stat som ansöker om anslutning samt alla avtalsslutande parter om resultatet av ansökningen.

Anslutning sker genom deponering av ett anslutningsinstrument hos depositarien och träder i kraft vid tidpunkten för dess mottagande. Depositarien underrättar alla signatärer och alla parter som ansluter sig om samtliga deponerade ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument och underrättar signatärerna om vid vilken tidpunkt och i förhållande till vilka parter denna konvention träder i kraft.

⁵ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014: 2258, punkterna 61–64.

Förenade kungarikets anslutning kommer, när den har trätt i kraft, att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel 24 i NEAFC-konventionen och kan på ett avgörande sätt påverka innehållet i EU:s lagstiftning.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar NEAFC-konventionens institutionella ram. Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en standpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har flera syften eller flera beståndsdelar av vilka ett syfte eller en beståndsdel kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan de andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma fiskeripolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 43 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 43 jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar inom ramen för konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten vad gäller den ansökan om anslutning till konventionen som lämnats in av Förenade kungariket

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten⁶ (*NEAFC-konventionen*) godkändes genom rådets beslut 81/608/EEG⁷ och trädde i kraft den 17 mars 1982.
- (2) Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket sin avsikt att utträda ur unionen, i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Fördragen kommer att upphöra att vara tillämpliga på Förenade kungariket från och med den dag då ett utträdesavtal träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter anmälan, nämligen den 30 mars 2019, om inte Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket enhälligt beslutar att förlänga denna tidsfrist.
- (3) Förenade kungariket förblir fram till sitt utträde ur unionen en medlemsstat som åtnjuter alla de rättigheter och är bunden av alla de skyldigheter som följer av fördragen, inklusive efterlevnaden av lojalitetsprincipen.
- (4) I Europeiska rådets riktlinjer av den 29 april 2017 framhölls behovet av att i en internationell kontext ta hänsyn till Förenade kungarikets särdrag såsom utträdande medlemsstat, under förutsättning att landet fullgör sina skyldigheter och förblir lojalt mot unionens intressen medan landet fortfarande är en medlemsstat.
- (5) Utträdesavtalet innehåller villkor som gör det möjligt att tillämpa bestämmelser i unionsrätten på och i Förenade kungariket efter den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket (nedan kallad *övergångsperioden*). Om det avtalet träder i kraft kommer unionslagstiftningen, inklusive internationella avtal som unionen är part i, att fortsätta att vara tillämplig på och i Förenade kungariket under övergångsperioden i enlighet med det avtalet och kommer att upphöra att gälla vid utgången av denna period.
- (6) NEAFC-konventionen är för närvarande tillämplig på Förenade kungariket därför att unionen är en avtalsslutande part i denna konvention, medan artikel 20.4 i NEAFC-konventionen utesluter att en medlemsstat i unionen ansluter sig till konventionen.

⁶ EGT L 227, 12.8.1981, s. 22.

⁷ Rådets beslut 81/608/EEG av den 13 juli 1981 om antagande av konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten (EGT L 227, 12.8.1981, s. 21).

- (7) Enligt artikel 20.4 i NEAFC-konventionen kan en stat ansluta sig till NEAFC-konventionen, förutsatt att en ansökan om anslutning från denna stat erhåller godkännande från tre fjärdedelar av samtliga avtalsslutande parter inom 90 dagar från den tidpunkt då depositarien underrättar samtliga avtalsslutande parter om mottagandet av ansökan.
- (8) Den 8 januari 2019 lämnade Förenade kungariket in en ansökan om anslutning till NEAFC-konventionen i egenskap av avtalsslutande part i den händelse det inte skulle finnas något utträdesavtal den dag då fördragen upphör att tillämpas på Förenade kungariket.
- (9) Enligt artiklarna 56, 63 och 116 i Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos)⁸ har Förenade kungariket legitima fiskeintressen i NEAFC:s konventionsområde (det fria havet) och i egenskap av kuststat, i den mån vattnen i Förenade kungarikets exklusiva ekonomiska zon ingår i NEAFC:s konventionsområde.
- (10) I syfte att förhindra ohållbar fiskeverksamhet är det av intresse för unionen att Förenade kungariket samarbetar i förvaltningen av bestånd av gemensamt intresse i full överensstämmelse med bestämmelserna i Unclos och Förenta nationernas avtal om genomförande av bestämmelserna i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 om bevarande och förvaltning av gränsöverskridande och långvandrande fiskbestånd av den 4 augusti 1995 (Unfsa)⁹, eller i något annat internationellt avtal eller någon annan norm i internationell rätt.
- (11) I artikel 63.2 i Unclos och i artikel 8 i Unfsa föreskrivs att då ett och samma bestånd eller flera bestånd av närbesläktade arter förekommer både inom den exklusiva ekonomiska zonen och i ett utanför zonen beläget och till denna angränsande område, ska kuststaten och stater som fiskar dessa bestånd i det angränsande området försöka komma överens om nödvändiga åtgärder för att bevara dessa bestånd i det angränsande området. Ett sådant samarbete får upprättas inom ramen för regionala fiskeriförvaltningsorganisationer eller, när sådana regionala fiskeriförvaltningsorganisationer inte har behörighet för det berörda beståndet, genom ad hoc-överenskommelser mellan de länder som har ett intresse i fisket.
- (12) Förenade kungarikets anslutning till NEAFC-konventionen kommer att möjliggöra för Förenade kungariket att samarbeta om de nödvändiga fiskeriförvaltningsåtgärderna med vederbörlig hänsyn till andra länders och Europeiska unionens rättigheter, intressen och skyldigheter, i syfte att säkerställa att fiskeverksamheten sker på ett sätt som leder till ett hållbart nyttjande av det berörda beståndet eller de berörda bestånden.
- (13) Det är därför i unionens intresse att godkänna den ansökan om anslutning till NEAFC-konventionen som lämnats in av Förenade kungariket, i den händelse Förenade kungariket utträde ur unionen skulle ske utan att det finns ett utträdesavtal vid utgången av den underrättelseperiod som avses i artikel 20.4 i NEAFC-konventionen.

⁸ EGT L 179, 23.6.1998, s. 3.

⁹ EGT L 189, 3.7.1998, s. 14.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar inom ramen för konventionen om framtida multilateralt samarbete om fisket i Nordostatlanten (*NEAFC-konventionen*) ska vara att godkänna Förenade kungarikets ansökan om anslutning till NEAFC-konventionen.
2. Kommissionen ska vara bemyndigad att underrätta NEAFC-konventionens depositarie om unionens ståndpunkt endast om Förenade kungarikets utträde ur unionen sker utan att det finns ett utträdesavtal vid utgången av den underrättelseperiod som avses i artikel 20.4 i NEAFC-konventionen.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*